

Branje je potovanje na barkah prek tišine

(Brina Štampe Žmavc)

KULTURA

Potujemo že 60 let

60 LET KNJIŽNICE KSAVERJA MEŠKA SLOVENJ GRADEC

Znameniti ameriški pisatelj in nobelovec John Steinbeck je zapisal:

»Kulturo nekega naroda je mogoče izmeriti. Spoznaš jo po debelini prahu na knjigah v javnih knjižnicah.«

Iz tega nekoliko ciničnega citata lahko izpeljemo misel, da nobena še tako odlično založena knjižnica ne more dobro opravljati svojega poslanstva, če vanjo ne prihajajo uporabniki. Naša knjižnica se lahko pohvali z dejstvom, da je knjižno gradivo na naših policah vedno manj zaprašeno – torej so prebivalci Mislinjske doline po Steinbecku kar kulturni. Če bi sodili po številu uporabnikov, ki se stalno večja, to vsekakor drži. Tudi pokazatelj o uporabi gradiva govori temu v prid, saj se zaloga gradiva v poprečju obrne trikrat letno. Temeljna naloga javnih knjižnic – izposoja gradiva – se v zadnjih desetletjih ni kaj dosti spremenila, pot do »nezaprašnosti« pa je bila dolga.

Pred šestdesetimi leti, natančneje 25. 11. 1949, je bila ustanovljena *Centralna okrajna knjižnica* v Slovenj Gradcu. S 1.256 zvezki knjižničnega gradiva, abecedno imenskim katalogom in enim zaposlenim knjižničarjem je knjižnica postavila temelje strokovnemu razvoju knjižnične dejavnosti na območju *Mestne občine Slovenj Gradec* in *Občine Mislinja*.

Po triindvajsetih letih dela v zelo skromnih razmerah je knjižnica leta 1972 storila prve korake k posodobitvi poslovanja, ko je ukinila zastareli pultni sistem izposoje in kot prva na Koroškem postavila gradivo v prosti pristop ter ga s tem zelo približala uporabnikom. Prva namenska knjižnična oprema je po svoje prispevala k prijaznejši podobi in kakovostnejši ponudbi. Kljub vsemu pa so bili knjižnici namenjeni prostori še vedno zelo utesnjeni in knjižnica se je v naslednjih

triindvajsetih letih še dvakrat selila. Leto 1995 je bilo za našo ustanovo prelomno, saj je knjižnica začela izpolnjevati svoje plemenito poslanstvo v novih, svetlih in zadosti velikih prostorih. Iz zaprašene, temačne, majhne in revno opremljene knjižnice se je prelevila v gostoljubno ustanovo z lepim in modernim pohištvo in ustrezno komunikacijsko opremo.

Knjižnični prostori, kjer je gradivo na dosegu roke, že dolgo niso več le kraj posojanja in vračanja gradiva, ampak so predvsem prostori za branje in učenje, za posedanje in

Pravljična ura

druženje, poslušanje pravljic in predavanj, za srečevanje z ustvarjalci in drugimi zanimivimi osebami, za seznanjanje s svojim krajem, za deskanje po spletu, za intelektualno dejavnost in še kaj.

Knjižnico Ksaverja Meška sestavljajo štiri enote: Slovenj Gradec, Mislinja, Podgorje in Pameče-Troblje. V vseh delajo univerzitetno izobražene knjižničarke, ki se dnevno soočajo z novimi izzivi, ki pa jih uspešno premagujejo s svojo strokovnostjo in inovativnostjo s pomočjo sodobne računalniške podpore.

V zadnjih desetih letih smo bistveno povečali in popestrili knjižnični fond in s tem pritegnili tudi zahtevnejše bralce. Ti poleg knjižnega gradiva iščejo predvsem tudi možnosti uporabe knjižnice na daljavo.

Leta 2003 smo dali v uporabo e-knjižnico, ki še vedno dobro služi svojemu namenu. Elektronske vire smo skušali približati predvsem tudi starejšim uporabnikom, ki imajo do

računalnikov načeloma odpor. Organizirali smo začetne tečaje o računalniškem opismenjanju, danes pa uporabnikom nudimo predvsem individualno pomoč.

Na knjižnih policah naših knjižnic je že več kot 90.000 enot gradiva, aktivnih uporabnikov pa preko 6.000. Populacija uporabnikov zajema vse prebivalce – od najmlajših (predšolskih) otrok do starejših občanov (upokojenecv), od gospodinj do fakultetno izobraženih z najvišjimi akademskimi nazivi.

Knjižnična zaloga se vsako leto okrepi s prirastom okrog 3.700 izvodov knjižnega gradiva, 300 serijskimi publikacijami in 700 izvodi neknjižnega gradiva. V knjižnični zbirki se delež le-tega stalno povečuje, zato v prihodnosti načrtujemo samostojni oddelek

Literarni večer z Borisom A. Novakom

vsega neknjižnega gradiva. To bo

sodoben multimedijški center z možnostjo poslušanja glasbe in gledanja video gradiva.

Pred nekaj leti je knjižnica dobila knjigomat, ki omogoča uporabnikom večjo samostojnost in diskretnost pri izposoji in vračanju gradiva. Uvajanje te novosti poteka nekoliko počasneje, saj se uporabniki s svojimi željami veliko raje obračajo na knjižničarke.

K prepoznavnosti v širšem krogu, tudi med nečlani knjižnice in velikemu obisku, so pomembno prispevale različne kulturno-izobraževalne prireditve, kot so predstavitve knjig, srečanja z ustvarjalci, potopisna predavanja, izobraževalne delavnice in številne dejavnosti za otroke in mladino. Knjižnica s svojimi enotami je pomembno kulturno žarišče, še posebej v Mislinji in Slovenj Gradcu.

Pri oblikovanju programa dejavno sodelujemo s krajevnimi društvi in institucijami ter

s številnimi založbami in posamezniki.

Strokovni sodelavci knjižnice pa so v zadnjih letih tudi sami pripravili nekaj odmevnih kulturnih dogodkov in s svojimi prispevki sodelovali v različnih edicijah.

Z rastjo fonda in s povečevanjem obsega dela se je knjižnica tudi kadrovske krepila. Strokovne delavke uspešno izpolnjujejo svoje naloge, vsaka na svojem strokovnem področju.

Kot rezultat zaključka študija na *Filozofski fakulteti*, na oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, sta nastali dve diplomski nalogi, ki se vsebinsko navezujeta na našo knjižnico. Barbara Kamnik je uspešno zagovarjala diplomsko delo *Hramba knjižničnega gradiva v Knjižnici Ksaverja Meška Slovenj Gradec – problem svetlobe*, Doroteja

Odprtje Meškove bukvarne aprila 2004

Vrance pa delo *Izgradnja knjižničnih zbirk v splošnih knjižnicah: študija primera Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec*. Obe nalogi sta zelo kvalitetni in sta lahko v pomoč knjižničnim delavcem pri načrtovanju razvoja in izboljšav pri vsakdanjem delu.

Ob 60-letnici smo poskrbeli za posodobljeno celostno podobo knjižnice, prenovili smo knjižnične izkaznice, bralna znamenja, informativno zloženko itd.

Ob vse večjih potrebah in zahtevah naših uporabnikov in ob takšni zavzetosti strokovnih sodelavcev se ni bati, da bi se na naših knjižnih policah nabrala debela plast prahu.

Prepričani smo, da bomo s svojim strokovnim pristopom in prijaznim odnosom tudi v prihodnje znali in zmogli ustreči željam naših uporabnikov. Še posebej zato, ker imamo svoje delo radi.

Alenka Waltl Prodnik

IZGRADNJA KNJIŽNIČNE ZBIRKE V KNJIŽNICI KSAVERJA MEŠKA SLOVENJ GRADEC

Slika 1: Prirast inventarnih enot knjižničnega gradiva v letih 2000–2008

KULTURA

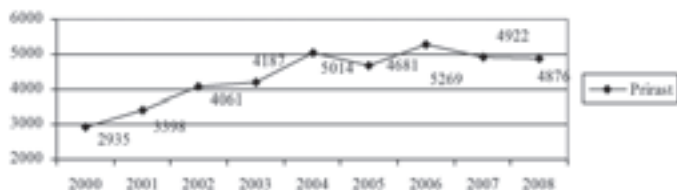
Izgradnja knjižničnih zbirk in nabava gradiva sta eni temeljnih in najpomembnejših dejavnosti vsake knjižnice. Namreč, samo z ustrežno knjižnično zbirko lahko knjižnice prepričajo svoje uporabnike, da se bodo vanje vedno znova radi vračali. Tradicionalnim virom informacij so se pridružili novi informacijski viri in nove informacije v elektronski obliki, zato se morajo knjižničarji kot posredniki med viri informacij in uporabniki hitro prilagajati izzivom, ki jih prinašajo digitalizacija, hiter razvoj informacijske tehnologije ter vse bolj informacijsko izobraženi uporabniki s svojimi zahtevami in potrebami. Vse to pa zahteva od knjižničarjev še nova dodatna znanja in sposobnosti, ki jih morajo nenehno dopolnjevati in širiti.

V članku tako najprej prikažem in analiziram podatke o prirastu knjižničnega gradiva, sledi pa še analiza nekaterih pomembnejši vprašanj iz ankete, ki sem jo izvajala v *Knjižnici Ksaverja Meška* (v nadaljevanju *KKM*) v drugi polovici januarja letošnjega leta.

ANALIZA PODATKOV O PRIRASTU KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

Številске podatke o prirastu gradiva za *KKM* sem pridobila iz letnih poslovnih poročil knjižnice, in sicer za obdobje zadnjih osmih let. Prikazala in analizirala sem podatke o prirastu inventarnih enot knjižničnega gradiva, podatke o prirastu izvodov knjižnega gradiva na 1.000 prebivalcev ter podatke o prirastu naslovov knjižničnega gradiva po UDK skupinah. Letni prirast je eden od pokazateljev aktualnosti knjižnične zaloge. To so podatki, ki nam dejansko ne povedo veliko, dokler jih ne primerjamo s predpisanimi standardi za splošne knjižnice.

Slika 1 nam prikazuje podatke o prirastu knjižničnega gradiva po inventarnih enotah. Kot se vidi, je v letih od 2000 do 2004 krivoljva strmo rasla, sledi obdobje nihanja, v katerem je *KKM* 2006 dosegla višek v prirastu enot knjižničnega gradiva (5.014 enot). V zadnjih dveh letih je opazen nekoliko manjši obseg nabave gradiva v *KKM*.

Ker ti skupni številski podatki o prirastu gradiva *KKM* ne povedo veliko, sem te podatke preoblikovala še v preglednico. Ta prikazuje letni prirast inventarnih enot knjig v *KKM* na 1.000 prebivalcev. *KKM*, kot že povedano, ima okoli 22.000 potencialnih uporabnikov. Te podatke lahko primerjam s priporočenimi standardi za splošne knjižnice, ki pravijo, da naj bi splošne knjižnice dosegale prirast 200 enot knjižnega gradiva na 1.000 prebivalcev. *KKM* je v zadnjih osmih letih dosegla 159 enot na 1.000 prebivalcev, kar pomeni, da je izpolnila priporočila v 80 %.

Preglednica 1: Prirast izvodov knjižnega gradiva na 1.000 prebivalcev v *KKM*

Leto	Prirast izvodov knjig	Prirast/1.000 prebivalcev
2000	2329	105
2001	2732	124
2002	3509	159
2003	3455	157
2004	4040	183
2005	3840	174
2006	4184	190
2007	3726	169
2008	3793	172

Če pogledamo še prirast naslovov knjižničnega gradiva po osnovnih skupinah UDK v preglednici 2, lahko vidimo zelo razgibano knjižnično zbirko. Največji del zbirke predstavlja leposlovje. Sledijo naslovi v skupinah 3 (družbene vede), skupini 6 (uporabne vede) ter skupini 7 (umetnost). Najmanj naslovov lahko vidimo v skupini 2 (verstvo, teologija), skupini 80/81 (jezikoslovje) ter skupini 82.01./09 (literarna teorija in literarna zgodovina).

Iz tabele razberemo, da *KKM* v zadnjih osmih letih skoraj 100% dosega priporočene standarde o oblikovanju knjižnične zbirke, saj je razmerje med leposlovjem in med strokovnim gradivom 40 : 60, kar je tudi priporočen standard.

UDK Leto	0	1	2	3	5	6	7	80/81	82.01./09	82 (leposlovje)	9	skupaj
2000	107	142	46	244	104	232	298	25	29	936	153	2316
2001	119	96	38	194	130	221	148	26	27	826	142	2067
2002	100	156	62	255	97	336	237	42	27	1029	197	2538
2003	96	128	51	249	87	270	278	71	30	1019	176	2455
2004	99	134	44	237	103	256	443	74	30	1219	146	2785
2005	106	104	33	269	155	284	381	97	46	958	156	2549
2006	114	115	45	245	105	287	491	54	35	1110	250	2851
2007	124	115	42	250	120	302	584	68	26	1002	168	2801
2008	203	142	48	273	129	364	454	46	39	1221	167	3086

NAMEN ANKETE IN VZOREC

Glavni namen ankete je bil ugotoviti, ali so uporabniki zadovoljni z nabavno politiko knjižnice ter stopnjo zadovoljstva odraslih uporabnikov knjižnice z izgradnjo knjižnične zbirke. Zanimalo me je tudi, kakšna so njihova pričakovanja v *KKM* ter katerih storitev se v knjižnici najpogosteje poslužujejo. Prav tako sem želela izvedeti, ali uporabniki obiskujejo še katere druge knjižnice, ali so že kdaj predlagali zaposlenim v *KKM*, da nabavijo kakšno gradivo, ter ali so te njihove želje upoštevali. Prosila sem jih tudi, da ocenijo stopnjo svojega zadovoljstva glede zastopanosti posameznih knjižničnih virov, da ocenijo posamezne sestavine knjižničnega gradiva ter da konkretno navedejo, ali je po njihovem mnenju kakšnega gradiva s posameznih strokovnih področja premalo. Zadnje vprašanje je bilo namenjeno temu, da ocenijo, ali bi jim lahko gradivo *KKM* pomagalo pri spoprijemanju z nekaterimi situacijami na profesionalnem in osebnem področju družbenega življenja.

Anketa je vsebovala 12 vprašanj. Enajst vprašanj je bilo takih, da so uporabniki nanje odgovarjali z obkroževanjem vnaprej predvidenih možnosti, eno vprašanje pa je bilo odprtega tipa, kar pomeni, da so lahko napisali svoje mnenje glede tega, katera strokovna področja se jim zdijo v *KKM* premalo oz. preslabo zastopana. Vprašanja v anketi so bila precej enostavna, saj sem želela dobiti čim več odgovor. Še najmanj odgovor sem pridobila pri vprašanju odprtega tipa.

ANALIZA ANKETE

Z analizo vseh obdelanih anket in odgovorov na vprašanja lahko zaključim, da:

- uporabniki radi zahajajo v *KKM* in da je to zanje pomembna ustanova, kjer lahko najdejo željeno knjižnično gradivo za razvedrilo in sprostitev ali na drugi strani potrebne informacije za šolo, študij ali druga dodatna strokovna izpopolnjevanja;
- velika večina, natančneje tri četrtine anketirancev, pričakuje vse navedene storitve v anketi (izposojajo gradiva, čitalnico, pregledno urejeno gradivo, medknjižnično izposojajo, informacije po telefonu in fotokopiranje knjižničnega gradiva);
- si anketiranci najpogosteje izposojajo knjige za razvedrilo in sprostitev ter nadalje za šolo, študij in dodatna izpopolnjevanja;
- anketiranci pogosto dobijo gradivo, ki ga potrebujejo, saj je kar 66 % anketiranih odgovorilo, da pogosto dobijo gradivo, ki ga potrebuje. 32 % anketirancev vedno dobi tisto gradivo, ki ga potrebuje in 2 % anketirancev je takšnih, ki redko dobijo gradivo, ki ga potrebujejo. Nihče izmed anketirancev ni izbral možnosti nikoli. Menim, da je za takšno knjižnico, kot je *KKM*, to dober rezultat;
- anketiranci (62 %) obiskujejo tudi druge knjižnice (48 % anketirancev obiskuje še *Koroško osrednjo knjižnico dr. Franca Sušnika Ravne* na Koroškem, 34 % anketirancev je izbralo šolsko oz. visokošolsko knjižnico, 6 % anketirancev je včlanjenih v *Knjižnico Dravograd*, 7 % jih obiskuje

še *Knjižnico Velenje*, en anketiranec pa je izbral *Knjižnico Dravograd*), in sicer predvsem zato, ker *KKM* nima na razpolago gradiva, ki ga potrebujejo za svoje delo, študij ali druga dodatna strokovna izpopolnjevanja;

- so anketiranci v povprečju zadovoljni tako s pestrostjo, kakovostjo kot aktualnostjo knjižnične ponudbe;
- so v povprečju najbolj zadovoljni s ponudbo časopisja; na drugem mestu sledi stopnja zadovoljstva z leposlovjem, sledi avdio-vizualno gradivo, najnižjo oceno zadovoljstva pa so v povprečju dodelili založenosti s strokovno literaturo;
- so anketiranci v povprečju zadovoljni tudi z dostopnostjo do gradiva in z možnostjo vplivanja na knjižnično zbirko;

Osrednja knjižnica Slovenj Gradec

- so anketiranci, če so knjižničnemu osebju posredovali svoje želje po gradivu, to gradivo tudi dobili, kar pomeni, da knjižnica upošteva želje svojih uporabnikov;
- so anketiranci v povprečju zadovoljni s knjižničnim gradivom ter da je knjižnična zbirka glede na velikost in tip knjižnice dobro zastopana;
- anketiranci menijo, da so naslednja strokovna področja preslabo zastopana: botanika, ekonomija, elektrotehnika, geografija, glasba, informacijska tehnologija, računalništvo, informatika, javna uprava, jezikovna področja, kuharstvo, strežba, literatura v tujih jezikih, nemščina za otroke in mladino, češka literatura, lutkarstvo, glasbena, likovna, gledališka umetnost, medicina, mikrobiologija, pravo, zakonodaja, pedagogika, sociologija, psihologija, vzgoja, izobraževanje, časopisi s področja

socialne (npr. Socialno delo), sodobni mednarodni odnosi, šport;

- anketiranci menijo, da ima knjižnica na voljo gradivo, ki bi jim lahko pomagalo pri reševanju najrazličnejših situacij na osebnem in profesionalnem področju družbenega življenja.

Uporabniki so torej zadovoljni z nabavno politiko *KKM* in z izborom gradiva. Ampak tukaj je potrebno dodati, da so to tisti uporabniki, ki knjižnice obiskujejo, navsezadnje sem izvajala anketo v knjižnici. In gre torej za tiste uporabnike, ki so obiskovalci in uporabniki knjižnice *KKM*. *KKM* pa se na drugi strani uspešno prilagaja tako družbenemu okolju kot tudi svojim uporabnikom. Skrbi tako za aktualnost zbirke kot tudi pestrost in kakovost fonda ter se tako prilagaja najrazličnejšim družbenim skupinam uporabnikov. V okviru svojih finančnih zmožnosti uspešno vodi in usmerja nabavno politiko ter si prizadeva za nadaljnje uspešno poslovanje.

SKLEP

Izgradnja knjižničnih zbirk je torej ena najbolj kreativnih in dinamičnih dejavnosti v knjižnici, saj od knjižničarjev zahteva celosten pogled na poslanstvo knjižnice in njeno mesto v družbi, natančno poznavanje delovnih postopkov, zgodovinskega razvoja knjižničnega fonda in ponudbe knjižničnega trga ter racionalno razpolaganje z denarjem. Največjo oviro pri tej dejavnosti predstavlja knjižnicam stalno pomanjkanje finančnih sredstev za nabavo knjižničnega gradiva in ta problem se vleče kot rdeča nit vse do današnjih dni. Zato mora biti knjižničar, ki dela na oddelku za nabavo, fleksibilen, poznati mora tako knjižnico in njeno knjižnično zbirko kot tudi uporabnike knjižnice, poznati mora knjižni trg, njegovo delovanje in zakonitosti ipd. Skratka, mora biti prilagodljiv na vse možne spremembe, ki se utegnejo zgoditi, ter pripravljen na nenehna izpopolnjevanja in pridobivanja novih znanj.

Doroteja Vrance

Članek je nastal na podlagi diplomske naloge Vrance, D.: *Izgradnja knjižničnih zbirk v splošnih knjižnicah: študija primera Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec.*

DOMOZNANSKA ZBIRKA

Domoznanska zbirka je dogovorjena posebna zbirka splošnoizobraževalnih knjižnic, ki jo opredeljuje vsebina knjižničnega gradiva, vezana na določeno geografsko ali upravno področje, ki ga knjižnica pokriva s svojim celotnim delovanjem. Osnovni cilj domoznanske dejavnosti oz. zbirke je, da prebivalcem omogoča tekoče informiranje o aktualnih dogodkih in dogajanju na njihovem območju ter jih seznanja s podobo razvoja njihovega okolja. Gre za povezovalno predstavljanje določenega geografskega območja z gradivom iz različnih področij: geografskega, arheološkega, zgodovinskega, literarnega, etnološkega, biografskega ... Temelj lokalne domoznanske zbirke v splošnih knjižnicah

Domoznanski oddelek

tako povezuje in v sistemu dopolnjuje nacionalno domoznansko zbirko.

(Povzeto po: A. Waltl: *Posebna zbirka OZN ...*)

Domoznanstvo je omejeno na točno določeno geografsko področje in ga zanima vse v zvezi z njim in ljudmi ter njihovimi aktivnostmi v preteklosti in sedanjosti.

Osnovni namen domoznanske dejavnosti v knjižnici pa je omogočiti uporabnikom dostop do gradiva in informacij o domačem okolju.

Domoznanska dejavnost v naši knjižnici je posebna dejavnost, ki obsega evidentiranje, zbiranje, obdelovanje, hranjenje, prezentiranje in posredovanje knjižnega in neknjižnega gradiva, ki se kakorkoli nanaša na Slovenj Gradec in Mislinjsko dolino.

Domoznansko gradivo obsega vire, ki se nanašajo neposredno na teritorij Mislinjske doline: zgodovinske, geografske, kulturne,

sociološke, splošne značilnosti in aktualno dogajanje, prav tako tudi bibliografije, biografije znanih ljudi ter tiske, ki so posredno vezani na Mislinjsko dolino: izdajatelj, tiskarna, pisec, glasila delovnih organizacij, društev, šol ...

Tako zbiramo:

- **monografske publikacije** avtorjev s področja občine Slovenj Gradec in občine Mislinja;
- **monografske publikacije**, ki govorijo o Slovenj Gradcu, Mislinji in Mislinjski dolini ter ljudeh, ki tukaj so oziroma še ustvarjajo in delujejo;
- **serijske publikacije**: zbornike, glasila društev, glasila šol, glasila delovnih organizacij, poročila sej občinskih svetov ...;
- **članke iz dnevnih časopisov in revij, zbornikov**, ki se nanašajo na dogajanje v Mislinjski dolini;
- **biografije znanih Slovenjgradčanov**;
- **polpublicirano gradivo**: diplomske, magistrske, doktorske in raziskovalne naloge;
- **glasila delovnih organizacij, društev, šol, javnih ustanov ...**;
- **drobni tisk**: vabila, plakati, letaki, prospekti, koledarji ...;
- **kartografsko gradivo**;
- **slikovno gradivo**: fotografije, razglednice ...;
- **audio in video gradivo, elektronske vire**.

Članke so sistematično, z vsakodnevnim pregledovanjem časopisov in revij, začeli zbirati že sredi 70 let prejšnjega stoletja, ko so le-te katalogizirali v klasični katalog, zbirka pa se takrat še ni imenovala *Domoznanska zbirka*. Načrtno pa se je tovrstno gradivo pričelo zbirati leta 1991 ob sprejetju dokumenta *Domoznanska dejavnost v knjižnično informacijskem sistemu Slovenije*.

Od leta 1999, ko sem pridobila licenco za obdelavo člankov, pa le-te tudi sistematično obdelujem v bazi Cobiss, tako da lahko uporabniki tovrstno gradivo poiščejo tudi preko računalniškega kataloga. Starejši članki, razna glasila, drobni tiski pa v večjem delu predstavljajo neobdelano gradivo in ga tako hranimo v raznih mapah, urejenih bodisi po tematiki ali po letu objave oziroma izdaje.

Domoznanska zbirka hrani tudi tako imenovane **biografske mape** (članki, fotografije,

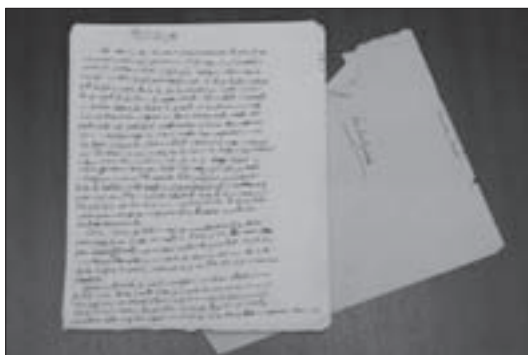
dokumenti) najbolj znanih osebnosti, ki so oz. še živijo in delujejo na našem območju:

Ksaverja Meška, Jakoba Sokliča, Ljube Prenner, Franca Tretjaka, Huga Wolfa, Jožeta Tisnikarja, Ernesta Golla, Davorina Trstenjaka, Alojza Mušiča, Karla Pečka, Franca Bernekerja, Jožeta Leskovarja, Andreja Makuca ...

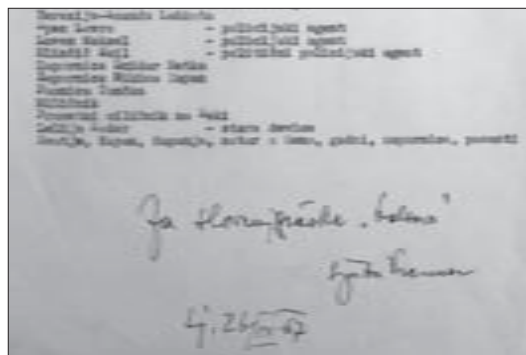
Posebnih domoznanskih dragocenosti v naši knjižnici ne hranimo, saj je v preteklosti tovrstno gradivo načeloma romalo v »študijsko knjižnico na Ravne«, vendarle pa se lahko pohvalimo z **rokopisom Ksaverja Meška VIR ŽIVLJENJA**, ki smo ga dobili v dar in hrambo od profesorja Toneta Turičnika, **tipkopisom Ljube Prenner GORDIJSKI VOZEL**, ki nam ga je podarila gospa Alenka Horvat, in **rokopisom V SVETI NOČI**, ki pa je dar gospe Hilde

tne letnike glasila *MISLINJSKA DOLINA*, koroškega časopisa *PREPIH*, revije *KOROŠKI TEDNIK*, *VIHARNIK*, *POPULIST*, *KOROŠKI FUŽINAR*, *KOROŠKI UTRIP*, *KURENT* kot tudi vsa glasila podjetij, šol in javnih ustanov, ki delujejo na področju Mislinjske doline.

V okviru domoznanske dejavnosti kot knjižnica, ki nosi njegovo ime, posebno pozornost namenjamo Francu Ksaverju Mešku kot zgledu širokosrčnega človeka in prepričljivega pisatelja, ki je na bližnjih Selah preživel doma 39 let in so spomini nanj še vedno živi in nepozabni. Sodelujemo s šolami, ki izvajajo *Meškovo bralno značko* in vzpodbujamo predvsem mlade, da segajo po njegovih delih, ob obletnicah rojstva in smrti pa se potrudimo v njegov spomin obeležiti in izvesti čim več prireditev. Pod okriljem naše knjižnice že

Meškov rokopis

Tipkopis igre Gordijski vozeli Ljube Prenner s podpisom

Vaupot.

Lansko leto je *Mestna občina Slovenj Gradec* odkupila 1. natis v nemščini izdane knjige (1929) *Das Problem der Befahrung des Weltraums - der Raketen Motor (Problem vožnje po Vesolju - Raketni motor)*, ki jo je napisal slovenski znanstvenik **Herman Potočnik Noordung**. Knjigo je *Mestna občina* dala v hrambo naši knjižnici in smo tako poleg NUK-a, ki v rokopisni zbirki hrani dva izvoda prve izdaje te knjige, edina knjižnica v Sloveniji z omenjenim izvodom.

Ponosni, ker Herman Potočnik izvira iz naših krajev, knjigo uvrščamo med svoje dragocene raritete in jo ob priložnostih predstavimo našim mladim uporabnikom z namenom, da bi pri njih vzpodbudili interes za inovativnost in raziskovalni duh.

Omeniti velja tudi arhiv *ODSEVANJ*, revije za leposlovje in kulturo, hranimo tudi celo-

peto leto deluje tudi *Društvo ljubiteljev knjig Meškova bukvarna*, ki ima svoje prostore na Glavnem trgu v Slovenj Gradcu. Omeniti pa velja tudi *Meškovo pot*, ki je nastala in bila postavljena s sodelovanjem *Turističnega društva Murn*.

Ker kot splošnoizobraževalna knjižnica, ki pač ni bila deležna obveznih izvodov, še vedno nimamo celotne zbirke Meškovega opusa, posvečamo posebno skrb tudi pridobivanju njegovih manjkajočih del in smo veseli vsake nove pridobitve, bodisi iz knjižnih bukvarn ali kot darov dobrih ljudi.

Domoznanska zbirka je v naši knjižnici postavljena na posebnem - domoznanskem oddelku z oznako do (domoznanstvo).

Do konca leta 2008 smo imeli v zbirki zajetih **934** naslovov (816 knjižnega in 118 neknjižnega gradiva) monografskih publikacij in **256** naslovov serijskih (255 knjižnih in 1

neknjižno) publikacij.

Od leta 1999 do 2008 smo obdelali 4.590 člankov lokalnega pomena v bazi Cobiss, ki je dostopna vsem uporabnikom.

Urejanje domoznanske zbirke zahteva veliko časa ter sistematično obdelavo gradiva, kar je v splošnih knjižnicah dostikrat težko. Največji problem predstavlja relevantnost zbirke, saj je težko zagotoviti popoln pregled nad dogodki in informacijami, ki bi bile pomembne za zbirko. Tako smo nemalokrat odvisni od naključij, saj na kakšen pomemben prispevek naletimo zgolj slučajno. Na količino podatkov, ki so za zbirko pomembni, vpliva tudi prihod novih medijev, kar zahteva nove pristope tako zbiranja kot hranjenja informacij. Vse bolj pa se bo uveljavila tudi digitalizacija dokumentov in posredovanje le-teh v elektronski obliki.

Herman Potočnik *Noordung*: Problem voznje po vesolju

Domoznanska zbirka se v *Knjižnici Ksaverja Meška* še vedno najbolj bogati in dopolnjuje z nakupi in darovi organizacij ter posameznikov, ki se zavedajo, kako pomembno je tovrstno gradivo za ohranjanje lokalne zgodovine in kulturne dediščine. Veliko ljudi ima doma domoznansko gradivo, ki ga knjižnica še nima, zato se zelo razveselimo vsakega prispevka v obliki knjige, zemljevida, razglednice, fotografij ...

Želimo si, da bi nam tako posamezniki kot društva, podjetja, ustanove in drugi, ki izdajajo najrazličnejše brošure, zloženke, glasila ..., le-te poslali ali nas vsaj obvestili o njihovem izidu. Tako tovrstno gradivo ne bi šlo mimo nas in bi s posredovanjem knjižnice postalo znano in dostopno širši javnosti.

Draga Ropič

MLADINSKA DEJAVNOST

Dejavnosti za otroke in mladino v okviru prireditelj *Knjižnice Ksaverja Meška* potekajo že od leta 1980, ko je knjižnica pridobila prostore na Glavnem trgu. Zaradi utesnjenosti prejšnje lokacije so bila bibliopedagoška in pravljíčna srečanja z najmlajšimi uporabniki omejena zgolj na občasne obiske knjižničarke v vrtcih in šolah. Leta 1984 pa je pridobitev zgornjih prostorov na prejšnji lokaciji prinesla nove možnosti na področju izvajanja mladinske dejavnosti.

Leta 1995 se je knjižnica preselila v sodobne prostore *PTC Katica*, tri leta kasneje pa smo odprli še mladinski oddelek. S tem je bil narejen velik korak za širše in kvalitetnejše izvajanje vseh dejavnosti, namenjenih otrokom in

Razstava otroških risbic na mladinskem oddelku

mladini. Otrokom in sebi smo dali možnost, da bi kar največ prispevali k vzgoji dobrega bralca in k razvijanju njegove bralne kulture.

Pravljíčne ure

Vsa leta so pravljíčne urice za predšolske otroke v popoldanskem času ena izmed naših najbolj obiskanih in najživahnejših dejavnosti in so tesno povezane s projektom *Knjižni moljček*, ki ga v knjižnici Slovenj Gradec in knjižnici Mislinja izvajamo že vrsto let. K sodelovanju večkrat povabimo tudi zunanje izvajalce in s tem omogočimo otrokom, da se srečajo tudi z drugimi izraznimi možnostmi (glineno, glasbena pravljíca, lutkovne predstave). S projektom želimo pri mladih bralcih vzbuditi zanimanje za kvalitetno leposlovje in utrditi bralne navade ter jim skozi različne likovne in glasbene tehnike približati knjigo.

KULTURA

Organizirani predstavitveni ogledi

V matični knjižnici in njenih enotah nas večkrat letno v dopoldanskem času obišče nad dvajset skupin predšolskih otrok iz vrtcev *Mestne občine Slovenj Gradec* in *Občine Mislinja*. Vzgoja za branje se začne v otrokovem najnežnejšem obdobju, zato je prav, da se posebni dnevi v letu (teden otroka, božično-novoletni čas, kulturni praznik ...) popestrijo tudi s pravljico, ki je tematsko vezana na določeno vsebino v letu. V knjižnici Slovenj Gradec in v vseh njenih enotah izvajamo bibliopedagoške ure po predhodnem dogovoru z učitelji. Učence in dijake seznanjamo z delovanjem splošne knjižnice, razporeditvijo gradiva, iskanjem po računalniških katalogih (OPAC) ter jih povabimo k brezplačnemu vpisu.

Matjaž Pikalo na zaključni Moljčkovi prireditvi

Moja najljubša knjiga

Moja najljubša knjiga, priznanje po izboru mladih bralcev, se podeljuje vsako leto od leta 1998, in sicer v dveh kategorijah: za najljubšo slovensko mladinsko knjigo in najljubšo v slovenščino prevedeno mladinsko delo. Cilj projekta je poleg sodelovanja med šolsko in splošno knjižnico predvsem v tem, da bi med mladimi spodbudili branje in zanimanje za mladinsko književnost. V naši knjižnici zberemo glasovnice vseh petih osnovnih šol iz obeh občin in priznati moramo, da je sodelovanje učencev v vseslovenski akciji izbiranja najljubše mladinske knjige po izboru mladih bralcev pri nas naletelo na zelo dober odziv. Vse glasove elektronsko pošljemo v skupno malho v *Mestno knjižnico Ljubljana*, kjer izberejo najljubšo knjigo domačega in tujega avtorja.

Moljčkova prireditev v knjižnici Mislinja

PROJEKTI

Rastem s knjigo

Projekt *Rastem s knjigo: slovensko mladinsko leposlovno delo vsakemu sedmošolcu*, izvajamo skupaj z *Ministrstvom za kulturo* in *Ministrstvom za šolstvo in šport* vse splošne knjižnice. Gre za uspešno sodelovanje med šolo in splošno knjižnico z zelo pomembnim skupnim imenovalcem, to je knjigo, ki jo vsak učenec sedmega razreda dobi v dar. Sedmošolci pri nas preživijo dve šolski uri, ki ju razdelimo na uvod (predstavitve knjižnice in knjigomata), na osrednji del (pogovor o knjižnih novitetah na področju mladinske književnosti) ter na zaključek (knjižnično-informacijsko opismenjevanje). Tovrsten projekt je za učence v tem starostnem obdobju odlična motivacija in vzpodbuda, da ostanejo naši zvesti bralci, še bolj pomembno pa je, da ostanejo zvesti knjigi.

Moljčkova bralna značka

Moljčkova bralna značka je projekt *Knjižnice Mislinja* že od leta 2000, saj so se z njo nekateri otroci srečali že v predšolskem obdobju. Z vstopom v devetletno osnovno šolo se je ta projekt iz vrtca preselil v prvi razred. Predstavlja dober primer sodelovanja med šolo, šolsko in splošno knjižnico, saj na prijazen in nevsiljiv način približa učencem prozo in poezijo iz domače ter svetovne otroške književnosti. Moljčkov seznam predpisane literature sestavimo že v knjižnici in pripravimo knjige s seznama. Pomembna je tudi vloga staršev, saj doma knjigo skupaj z otroki preberejo, jo ob ilustracijah obnovijo in ustvarijo likovni izdelek, ki mora biti smiselno povezan s vsebino pravljice ali pesmice. Opis nato pripovedujejo še učiteljici ali vzgojiteljici v šoli.

Na koncu šolskega leta pripravimo zaključno prireditev, na kateri vsem prvošolcem, ki so skozi vse šolsko leto skupaj s starši pridno

brali, podelimo *Moljčkova bralna priznanja* in jih obdarimo s simboličnimi nagradami.

Knjižnično-muzejski mega kviz

Osnovna vsebina in namen mega kviza je spoznavanje znamenitih Slovencev in njihovih spominskih hiš. Osrednja cilja pa sta poleg spodbujanja branja tudi spoznavanje kulturne dediščine in spodbujanje sodobne pismenosti.

Naša splošna knjižnica se vsako leto vključuje v reševanje knjižnično-muzejskega mega kviza, ki ga organizira *Mestna knjižnica Ljubljana*, in poteka od meseca oktobra do marca. Namenjen je učencem drugega in tretjega triletja, k sodelovanju pa povabimo vseh pet osnovnih šol občine Slovenj Gradec in občine Mislinja. Kviz je možno reševati na

Literarni večer domačih literarnih ustvarjalcev

dva različna načina, in sicer s pomočjo tiskane vprašalnika ali pa vsak mesec sproti na spletu.

Glede na to, da je reševanje namenjeno učencem osnovnih šol, se vsako leto povežemo s šolskimi knjižničarkami, ki poskrbijo, da se le-ta izvaja v širokem obsegu in je zato uspešnejši in učinkovitejši.

Srečanja z ustvarjalci

Ob zaključku projektov za naše mlade uporabnike organiziramo srečanja z znanimi mladinskimi literarnimi, likovnimi in drugimi ustvarjalci. Lahko se pohvalimo kar z nekaj znanimi imeni, ki smo jih v zadnjih letih gostili (Marjan Manček, Urška Stropnik, Zmaga Glogovec, Tone Partljič, Ivan Sivec, Matjaž Pikalo, Iztok Vrhovec ...). Vsako tovrstno srečanje predstavlja nepozabno doživetje in je hkrati nagrada za prizadev-

no sodelovanje pri različnih projektih naše knjižnice.

Kvizko in uganka meseca

Kvizka in uganko meseca sestavljamo na mladinskem oddelku na začetku meseca skozi vse šolsko leto. Naši mladi obiskovalci se imajo tako možnost na različne načine poigrati z besedami, ugankami in rebusi. S pravilno rešitvijo si lahko, če so izzrebani, prislužijo knjižno nagrado.

Razstave

Na mladinskem oddelku naše knjižnice in v vseh njenih enotah se otroci vrtcev in osnovnih šol skozi vse leto predstavljajo pod strokovnim mentorstvom vzgojiteljic in učiteljic s tematskimi razstavami izvirnih

Andrej Golob predstavlja knjigo *Toneta Turičnika*

otroških likovnih del. S svojo ustvarjalnostjo tako pripomorejo k polepšanju in popestitvi mladinskega oddelka naše knjižnice in njenih enot. Izvirnost in sproščenost likovnega izražanja otrok vselej naletita na zelo dober odziv pri vseh uporabnikih in obiskovalcih *Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec*.

Mladinska dejavnost v knjižnici predstavlja pisano paleto različnih jezikovnih, likovnih, govornih in drugih oblik, ki nam na prijeten in nevsiljiv način omogočajo vzpostaviti tesen stik med otrokom, knjigo in knjižnico.

Knjižna ponudba na mladinskem trgu je zelo pestra in bogata, ni pa nujno, da je tudi kvalitetna, zato je vzgoja mladega bralca, ki bo moral v vsej tej raznolikosti izbrati literarno zahtevnejše branje, zelo odgovorno in dolgotrajno delo. In tu je vloga knjižnice ključnega pomena. O tem spregovori avtor

številnih otroških knjig Roald Dahl v enem izmed svojih najuspešnejših del o bistri in vedoželjni deklici Matildi.

»Gospod Hemingway pove marsikaj, česar ne razumem,« je rekla Matilda gospe Felčevi.

»Posebej o moških in ženskah. A mi je kljub temu všeč. Pripoveduje pa tako, da se počutim, kot da sem zraven in gledam, kako se vse tisto dogaja.«

»Dober pisatelj ti bo zmerom dal ta občutek,« je rekla Felčeva.

»Ne meni se za drobce, ki jih ne moreš dojeti. Sprosti se inпусти, da te besede oblivajo kakor glasba.«

In tako nas knjige že v otroštvu odnašajo v nove svetove, med čudovite ljudi, v vrtinec najbolj razburljivih doživetij in kar naenkrat nismo nikoli več sami.

Pravljična ura v knjižnici Slovenj Gradec

Glinena pravljična

**Alenka Obretan Mestek
in Darja Hribernik**

DRUŽENJE OB KNJIGAH V KNJIŽNICI DOMA STAROSTNIKOV SLOVENJ GRADEC

Ob dnevu starejših, 30. septembra, so v *Domu starostnikov Slovenj Gradec* slovesno odprli svojo knjižnico, ki trenutno obsega približno 2500 enot monografskega gradiva ter nekaj naslovov periodičnega tiska. Zbirka pridno raste in se sprotno dopolnjuje.

Strokovno sta jo uredili bibliotekarki *Knjižnice Ksaverja Meška*. Kolegici sta izvedli tudi prvo srečanje in druženje ob knjigah, ki se bo odslej ponovilo vsak mesec. Program bosta sproti prilagajali potrebam in željam sodelujočih, tako da bo druženje vsebinsko zajemalo tako bralne urice kot tudi pogovore na določeno temo ali predstavitev del domačih in tujih avtorjev.

Vsak teden ob določenem dnevu bo varovancem doma na voljo naša sodelavka, ki jim bo v pomoč pri svetovanju in izbiri gradiva.

Verjamemo, da se bodo tudi srečanja in druženja ob knjigah v *Domu starostnikov* »prijela« in nadaljevala ter postala ena izmed ustaljenih dejavnosti, ki jih izvaja *Knjižnica Ksaverja Meška*.

MEŠKOVA BUKVARNA

Pod okriljem *Knjižnice Ksaverja Meška* že peto leto deluje tudi *Društvo ljubiteljev knjig Meškova bukvarna*. Svoje prostore ima na Glavnem trgu 28, v atriju *Andeškega hrama*, odprta pa je vsak torek od 17. do 19. ure. Ustanovljena je bila z namenom, da lahko občani tja prinesejo knjige, ki so jim odveč, hkrati pa lahko tam zase tudi najdejo knjigo, ki jih zanima in jo kupijo po simbolični ceni.

»Knjige ne sodijo na odpad, rešimo jih skupaj« – s tem sloganom želimo naše občane vzpodbuditi, da knjig, ki bi jih želeli izločiti iz svoje domače zbirke, ne zavržejo, pač pa jih prinesejo v našo bukvarno, kjer bodo morda prišle v roke hvaležnih kupcev.

Članstvo v *Društvu ljubiteljev knjig Meškova bukvarna* si zagotovite s plačano letno članarino 5 EUR, s katero si pridobite člansko izkaznico in si ob prvem obisku brezplačno izberete 5 knjig.

Draga Ropič

JESEN LETA 1964

Pred župniščem v Slovenj Gradcu sem zagledala kup knjig – Meškove zapuščine, pripeljane s Sel z lojtrskim vozom. Urejevat me jo je poslal dr. Sušnik iz *Študijske knjižnice*, kjer sem takrat delala. Občutek je bil nenavaden. Šariti po zapuščini tako velikega moža, ni kar tako. Z gospodom Sokličem sva gradivo s pismi vred toliko uredila, da je bila Meškova soba nared za obiskovalce.

Leta 1972 nov začetek v Slovenj Gradcu. Tokrat v knjižnici imenovani *Matična knjižnica Slovenj Gradec*. Selitev knjig in postavitve po prostem pristopu in prvo srečanje z bralci, drugačnimi od mojih prejšnjih na Ravnah v takratni *Strokovni knjižnici Železarne*. Kmalu me je starejši bralec podučil, da so lahko knjige »lažnive« in takih ni

Razgovori o knjigah v prostorih doma starejših občanov

mogoče brati. Izbiral je le potopisne romane. Zavedla sem se, da bo treba knjižni fond temeljito spoznavati. V spominu mi je ostala tudi bralka, ki je želela knjige, da jih bo doma glasno brala svojim. Želela je razumljiv roman, ki se bo lahko bral s prekinitvami, povesti pa morajo biti dovolj prepričljive. Navduševali pa so me mladi bralci, nekateri so bili pravi knjižni molji. Za njih je bilo vedno premalo knjig. Nekaj najbolj posebnega je bila deklica, ki je prihajala v knjižnico z mlajšo sestrico skoraj vsak dan. Ko sva se nekoč pogovarjali, je rekla, da se pri nas počuti zelo lepo, ker se lahko z nami tudi kaj pogovori. Ob tem sem se spomnila profesorice, ki nas je učila dela z bralci in poudarjala, da je lahko knjižnica za ljudi tudi pribežališče in prostor za pomiritev.

Knjižnica in njen fond sta z leti rasla, dobili smo nove prostore in zaposlitve. Kar

trikrat sem selila slovenjgraško knjižnico, nazadnje na sedanjo lokacijo. Nakup knjig je bil odvisen od denarja, ki nam ga je družba odmerjala, in seveda od razumevanja »trenutne oblasti«. To je bilo večkrat kruto in za nas knjižničarke žalostno. Kljub temu me je delo s knjigami in z bralci osrečevalo, saj so mi bili le ti prva skrb. Že pri obdelavi knjig sem knjigam v mislih določala bralce ali vsaj slutila, koga bo določena knjiga razveselila.

Z uporabo računalniške obdelave in izposoje se je marsikaj spremenilo. Abeceda in UDK pa sta ostala kot osnovna menija. Knjižnica je danes bolj »glasna«, tudi bralci. Me, starejše »predračunalniške knjižničarke«, se z nostalgijo spominjamo naših dni, ko je bilo vse bolj umirjeno in so bralci imeli

Predstavitve knjige *Anice Meh*, z avtorico Alenka Horvat

Knjigomat

res spoštljiv odnos do knjig. S knjigami in bralci sem preživela 35 let in še danes ne morem brez knjig in knjižnice.

Mojca Močilnik

Mojca Močilnik se je v Knjižnici *Ksaverja Meška* zaposlila leta 1972 in je svojemu delu ostala zvesta vseh 27 let, do upokojitve leta 1999.

Zaposleni v knjižnici Ksaverja Meška Slovenj Gradec v letu 2009, ob šestdesetletnici ustanove.

OŽIVLJEN SPOMIN

Teče že devetnajsto leto mojega novega staža. Upokojenka sem, kot da nikoli ne bi imela poklica. Pa sem ga imela in spomin na moje preteklo delo še živi. Malo drugačen je po preteku že tolikih let, pa vendar je marsikaj bistvenega ostalo.

Časi so bili takrat drugačni, vse je bilo bolj skromno, posebno moji začetki v Slovenj Gradcu. Prevzela sem vodenje majhne, neurejene knjižnice, ki je bila ob muzeju in galeriji prava pepelka. Začetek je bil težak, saj sem prišla iz *Študijske knjižnice Ravne*, ki je bila že takrat velika in lepa.

Z dobro voljo in predanostjo poklicu se je počasi vse začelo razvijati na bolje. Prvi na Koroškem smo uredili knjižnico po novih sodobnih načelih, namreč po prostem pristopu do knjig, kar je bilo takrat še redkost. Vzor so mi bile ljubljanske knjižnice, kjer sem bila na praksi med šolanjem, in tudi znanja sem pridobila toliko, da sem lahko začela po novem. Po odhodu g. Hilde Vaupot, ki mi je bila zelo prijazna sodelavka, se je v knjižnici zaposlila že tudi s knjižničarskim znanjem podprta Mojca Močilnik in nadaljevali sva z delom, ki je bilo usmerjeno v razvoj. Ko sta prišli še mladi sodelavki, Sonja in Alenka, ki je končala *Pedagoško akademijo*, je delo napredovalo.

Prostori so bili že zdavnaj premajhni in z veseljem smo pograbile možnost preselitve v večje prostore na Glavni trg 1. Uredile smo prijazno, a še vedno premajhno knjižnico, kjer so se začele razvijati tudi druge dejavnosti, predvsem za mlade. Posebno pozornost smo začeli posvečati zbiranju in obdelavi domoznanskega gradiva.

Rada sem imela to novo, svetlo knjižnico, od koder je bil lep razgled po mestu. Bile smo majhen, usklajen kolektiv. Vse smo bile predane delu.

Po tolikih letih še vedno rada pogledam na stavbo naše stare knjižnice sredi mesta. Imam pa rada tudi novo, ki je pridobila vse kvalifikacije moderne računalniško podprte knjižnice. Vsem mojim naslednicam čestitam za pridno delo in prijaznost ob jubileju – šestdesetletnici knjižnice. Tudi pred dvajsetimi leti smo podobno praznovale, vendar takrat samo štiri.

Meni je delo s knjigami zapustilo zelo dobro podlago za sedanje večstransko ljubiteljsko delo.

Ljubezen do knjig mi je ostala kot dediščina, ki jo pridno izkoriščam za lastno ustvarjanje. Tako snujem pesmi, že z dvema knjigama se lahko pohvalim. Še nadaljujem, za vsako številko *Odsevanj* napišem nekaj novih pesmi. Pri *Društvu upokojencev* že petnajsto leto vodim literarno sekcijo. Dvajset let pa sodelujem pri šaljivem pustnem časopisu *Kurent*, ki ga še vedno urejam.

Knjižnici Ksaverja Meška se moram zahvaliti za plodno sodelovanje pri oblikovanju in vodenju literarnih večerov naše literarne sekcije, posebno pa bibliotekarki Dragi Ropič, ki nam popestri vsako prireditve.

Še to: Zelo rada sem bila knjižničarka. A lepa so lahko tudi aktivna upokojska leta.

Marijana Vončina

Marjana Vončina je po enajstih letih dela v študijski knjižnici na Ravnah leta 1967 prevzela mesto upravnice v slovenjgraški knjižnici in jo uspešno vodila 23 let, vse do upokojitve leta 1990.

ZDRAVILNA ENERGIJA DREVES

*Drevo je tišina,
beseda je ptica,
človek je uho ...*

(Edvard Kocbek)

Človek in drevo sta od nekdaj povezana. Drevesa človeka privlačijo z močjo, ki jo je težko ubesediti. V njih je skrivnost, ki nas vabi in se nas dotakne. Drevesa nas umirjajo, pomirijo, navdihujejo ... zdravijo. Stik z njimi nas spreminja v dobro in to je čudovita novica v času, ko postaja vse bolj odtujeno, neprijazno človeku, njegovim resničnim željam in potrebam. En sam sprehod po gozdu nam odvzame tisto, kar nas obreme-

Udeleženske delavnice Zdravilna energija dreves

njuje, in doda nekaj dobrega za nas.

V *Knjižnici Franca Ksaverja Meška* v Slovenj Gradcu se dobivamo vsak prvi četrtek v mesecu (razen v juliju in avgustu) v skupini od 8 do 15 udeležencev, bolj udeleženk. Ta srečanja nas vsa ta leta bogatijo z mnogimi novimi znanji in spoznanji, med nami se tkejo vezi prijateljstva, razumevanj in zaupanja. Izmenjava izkušenj, druženje, spoznavanje, pridobivanje novih informacij, navdih iz knjig in narave, to je samo nekaj iskric, ki vedno znova svetijo na naše poti – včasih tudi takrat, ko komu ni lahko. Drevesa nam vedno znova govorijo o tem, kako se ukoreniniti, ostati povezan z zemljo in kako razširiti veje in sprejemati bogastvo darov iz narave. Spodbujajo nas k sobivanju v prostoru različnosti, sprejemanju drugačnosti in osebni rasti. So nam navdih za iskanje dobrega v sebi, v soljudih in v naravi.

Veselimo se z vsemi, ki na naša društva prihajate ter s svojo prisotnostjo in idejami sooblikujete in bogatite sebe in druge. Veselimo pa se tudi vsakega, ki se nam pridruži na novo.

Cilj naših srečanj je seveda tudi ohranitev velikega bogastva, ki ga imamo: gozdov in dreves, z vsem, kar tam biva. In ne pozabimo:

*»Ko so podrli prvo drevo,
se je začela civilizacija,
in če bo padlo tudi zadnje drevo,
bo konec civilizacije.«*

(dr. Anton Trstenjak)

Torej, v gozdu je polno bajk, poezije in glasbe in vse to nam je na voljo prav vsak trenutek dneva in noči. Odpravimo se v gozd, naslonimo se na drevo ... in prisluhnimo tišini.

Mnogo je še darov, ki jih prejemo in izmenjujemo na naših druženjih iz meseca v mesec že sedmo leto. Zelo smo hvaležni vodstvu in vsem zaposlenim v naši knjižnici. Vedno nas toplo in prijazno sprejmejo, se z velikim razumevanjem odzovejo na naše predloge in nas imajo preprosto radi, kar velja tudi obratno.

Marinka Lampreht

Marinka Lampreht je upokojena socialna delavka, ki je po upokojitvi našla več časa za stvari, ki so jo od nekdaj zanimale. Ljudje, medsebojni odnosi ter povezanost med njimi in naravo. Njena delavnica *Zdravilna energija dreves* v naši knjižnici poteka že 6. leto, izvaja pa tudi druge delavnice, ki se dotikajo omenjenih odnosov.

Poleg naših ustaljenih dejavnosti (predstavitve knjižnih novosti, literarnih večerov, potopisnih predavanj, informacijskega opismenjevanja uporabnikov, pravljičnih ur za otroke ...), ki jih izvajamo znotraj ustanove, imamo tudi zunanje sodelavce, in sicer glasbeno pravljičnico izvaja Marjeta Lužnik, pri glineni pravljičnici pa nam je v pomoč Nataša Šilih. Omeniti velja tudi četrtkova *Bralna srečanja* z Andrejo Martinc, ki potekajo v knjižnici Mislinja in prav tako četrtkove delavnice *Zdravilna energija dreves*.